

Rapportage Corona maatregelen per 1 juli 2020

In deze tweede rapportage leest u wat voor ons – met het inzicht van dít moment - de werkelijke financiële effecten van de coronacrisis zijn. Dat is voor een deel gebaseerd op werkelijk geboekte kosten en voor een deel op geschatte kosten op basis van signalen die we nu ontvangen. Inmiddels is de verdeling bekend van de extra bijdrage (compensatiepakket) van het Rijk voor onder meer de Jeugdzorg en de WMO, de WSW, en de toeristenbelasting. Daar krijgt Schagen € 841.000 van. Voor het onderdeel WSW zijn de kosten nog niet bekend en nog niet opgenomen.

Cijfermatig ziet het beeld er op dit moment als volgt uit.

	Maatregel	Raadsvoorstel 20 mei 2020					Prognose peildatum	
		Tot 20 mei	Tot 1 september	Tot eind 2020	Werkelijk tot 1 juni	Werkelijk tot 1 juli	Tot 1 september	Tot eind 2020
1	Vorgelegd aan raad							
1.1	Buig							
1.2	Subsidies*							
1.3	Huren en erfpachten	136.000	294.000	490.000		53.082	150.000	490.000
1.4	VVE/peuteropvang*				4.500	4.500	4.500	4.500
1.5	Evenementen	1.000	30.000	50.000	1.000	1.000	30.000	50.000
1.6	TOZO**				1.418.383	2.406.973	3.000.000	3.250.000
1.6.1	Uitvoeringskosten TOZO**							
1.6.2	Rijksbijdrage TOZO regeling				-1.418.383	-2.406.973	-3.000.000	-3.250.000
1.7	Stelpost cultuur en sport	100.000	100.000	100.000		25.000	100.000	100.000
1.8	Rechtmatigheid*							
2	Reeds besloten door B&W							
2.1	Marktgelden	6.000	12.000	30.000	6.000	9.000	13.000	13.000
2.2	Uitstel forensen- en toeristenbelasting 2019*						19.300	19.300
2.3	Uitstel en geen aanmaning, etc.*							
2.4	BIZ-bijdrage*							
2.5	Zorg jeugd, Wmo en doelgroepen-vervoer*	PM	PM	PM		140.306	178.000	178.000
2.6	Leerlingenvervoer*	PM	PM	PM				
3	Autonoom							
3.1	Meer afval	130.000	250.000	410.000	130.000	140.000	160.000	200.000
3.2	Pachten kermis	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000	71.000
3.3	Schagen Actief*					306.911	306.911	306.911
3.4	OZB, afval en riool (per 1%)	52.000	104.000	208.000	52.000	52.000	104.000	208.000
3.5	forensenbelasting 2020*							
3.6	Toeristenbelasting 2020	300.000	1.000.000	1.444.000	300.000	300.000	450.000	600.000
3.7	Precariobelasting	31.000	62.000	103.000	31.000	31.000	31.000	31.000
	GGD	PM	PM	PM				
	Veiligheidsregio	PM	PM	PM				
	Subtotaal	827.000	1.923.000	2.906.000	595.500	1.133.799	1.617.711	2.271.711
4	Meer en minder (uitvoerings)kosten							
4.1	Handhaving							
4.2	Crisisteam							
4.3	Extra corona uitvoeringskosten				3.000	3.000	10.000	15.000
4.4	Eenmalige uitkering personeel				56.000	56.000	56.000	56.000
4.5	Lagere reiskosten (voordeel)				-28.000	-56.000	-56.000	-56.000
	Totaal	827.000	1.923.000	2.906.000	626.500	1.136.799	1.627.711	2.286.711
	Compensatiepakket Rijk Corona Maart-mei							
1.7	Culturele voorzieningen					-141.000	-141.000	-141.000
2.5	Jeugd en wmo					-107.000	-107.000	-107.000
3.6	Toeristenbelasting					-353.000	-353.000	-353.000
	Integratieuitkering Participatie (WSW)					-217.000	-217.000	-217.000
1.4	Voorschoolse opvang Peuters					-23.000	-23.000	-23.000
	Totaal					-841.000	-841.000	-841.000
	Saldo					295.799	786.711	1.445.711
	* dekking regulier budget							
	** dekking rijksbijdrage							
NB 1	de PM posten bij zorg en bij leerlingenvervoer betreffen de mogelijke meerkosten die het gevolg zijn van het verplicht moeten opvolgen van RIVM-richtlijnen. Deze zijn nog niet in beeld en kunnen derhalve nog niet worden gekwantificeerd.							
NB 2	de PM posten bij GGD en Veiligheidsregio betreffen de extra werkzaamheden vanwege de corona-crisis en de mogelijke meerkosten die het gevolg zijn van het verplicht moeten opvolgen van RIVM-richtlijnen. Deze zijn nog niet in beeld en kunnen derhalve nog niet worden gekwantificeerd.							

Toelichting

1 Voorgelegd aan raad

1.1 Buig

Jongeren tot 27 jaar die een beroep doen op bijstand hebben te maken met een zoektermijn van vier weken voordat een aanvraag voor bijstand ingediend kan worden. Gedurende die zoektermijn kan nog geen bijstand worden toegekend. Door het plotseling wegvallen van inkomen kan er financiële problematiek ontstaan, terwijl ander werk of scholing door de huidige uitzonderlijke omstandigheden niet altijd voor handen is. Gemeenten hebben daarom van het Rijk de ruimte gekregen om deze zoektermijn tijdelijk te laten vervallen.

Het aantal bijstands aanvragen zal – los van bovenstaande maatregel - toenemen als gevolg van de huidige situatie van de arbeidsmarkt. Dit leidt tot hogere uitgaven op de Buig. Het los laten van de zoektermijn zelf heeft geen financiële consequenties want ook in de huidige situatie wordt de uitkering vanaf de datum dat de jongere zich aanmeldt (met terugwerkende kracht) uitbetaald. Op dit moment is er nog geen inzicht wat hiervan de financiële gevolgen zijn.

1.3 Huren en pachten

Actuele stand van zaken: Brieven naar betreffende pachters en huurders zijn eind mei 2020 verzonden. Daarnaast is op de website bericht geplaatst dat huurders/pachters die geen brief ontvangen hebben en menen toch in aanmerking te komen voor kwijtschelding zij dat bij de gemeente een verzoek kunnen indienen. De prognose voor het einde van het jaar is nog niet bijgesteld.

Op 11 juni is voor totaal € 42.500 gecrediteerd. Hiervan betrof € 32.500 huur voor strand (paviljoenhouders), € 9.500 sociaal culturele instellingen en € 500 sportverenigingen. Aanvullend is op 23 juni is voor € 10.580 gecrediteerd aan Sporthal Molentocht omdat deze al gefactureerd was. Nog niet alle sportverenigingen zijn gecompenseerd. De buitensport moet nog gecompenseerd worden (huur + solidariteitsbijdrage). De facturatie hiervan zal eind 2020 plaatsvinden. Dit zal een compensatie zijn van ongeveer € 50.000.

Verder zijn we in afwachting van ondernemers die vinden dat zij recht hebben op compensatie. Dat kan een bedrag worden van maximaal € 90.000 voor de afgelopen periode. Zij zullen moeten aantonen dat zij door de corona minder inkomsten hebben gegenereerd dan in 2019.

1.4 VVE/peuteropvang*

Toelichting: dit betreft de teruggave van de eigen bijdrage aan NIET-KOT ouders over de periode 16-03-2020 t/m 07-06-2020. De kinderopvang heeft officieel gezien zijn deuren op 11-05-2020 alweer geopend, maar omdat het rijk de eigen bijdrage van KOT ouders ook t/m 07-06-2020 terug betaald, doen wij dat als gemeente ook. Tevens krijgen wij een vergoeding vanuit het rijk om de teruggave t/m 7 juni te regelen. De prognose tot 1 juni is een geschat bedrag. Enkele kinderopvangorganisaties hebben de financiën nog niet gereed en hiervoor is een schatting gemaakt (o.b.v. eerdere facturen).

1.5 Evenementen

Situatie van grote evenementen (zoals de kermis) is onveranderd gebleven. Deze blijven verboden tot er medicijnen en vaccins beschikbaar zijn. De inkomsten 2020 kunnen als verloren worden beschouwd. Na de versoepeling van 1 juli 2020 wordt overleg gevoerd met de kermisexploitanten om te zien of er nog kermissen binnen de coronamaatregelen georganiseerd kunnen worden. Het gaat hierbij om de kermissen in het zgn. buitengebied, Zoals het er nu naar uitziet kunnen enkele kermissen doorgaan. Wel al is aangegeven door wethouder Heddes dat hij de kermisexploitanten tegemoet wil komen door hun vrij te stellen van de verplichting kermisgelden te betalen.

1.6 TOZO

1.6.1 Uitvoeringskosten TOZO

We krijgen van het Rijk een vergoeding ter compensatie van deze uitvoeringskosten. Deze bestaat uit een forfaitair bedrag per aanvraag. Op dit moment heeft het Rijk de hoogte van dit forfaitaire bedrag nog niet bekend gemaakt. We kunnen dan ook op dit moment nog geen berekening maken van de netto meerkosten uitvoering TOZO. Ook is de TOZO-2 ingegaan van 1 juni tot en met 31 augustus. De aanvragen voor deze regeling zullen lager uitvallen doordat er een partnerinkomenstoets geldt om in aanmerking te komen voor uitkering levensonderhoud.

1.6.2 Rijksbijdrage TOZO regeling

Het voorschot TOZO dat we van het Rijk ontvangen is op dit moment € 8.100.846 (stand 12 juni 2020). Uiteindelijk moeten we de TOZO met het Rijk afrekenen op basis van werkelijke uitkeringskosten en forfaitaire uitvoeringskosten. Dat vindt pas plaats na afloop van de regeling TOZO.

1.7 Stelpost cultuur en sport

Op dit moment is er een toezegging gedaan voor een bijdrage aan de dorpshuizen.

2 Reeds besloten door B&W

2.1 Marktgeden

Weekmarkt Schagen

Bij de berekening van de marktgeden zal steeds uitgegaan worden van het meest voordelige tarief voor de marktondernemer. Dit betekent dat bij bestaande vergunningen het jaartarief zal worden gebruikt. Pas wanneer men in een jaar minder dan 38 keer een verkoopplaats inneemt, wordt het dagtarief gebruikt, en is men goedkoper uit.

De voorgestelde Coronamaatregelen voor de marktondernemers houden in dat er geen sancties zullen worden gesteld aan afwezigheid op de markt. Normaal wordt de vergunning bij vier keer afwezig ingetrokken. Hierop wordt nu niet gehandhaafd. Op dit moment zijn er geen marktondernemers die vaker dan 14 keer afwezig zijn geweest. Vooralsnog hoeft er geen korting worden doorberekend.

Westfriese markt

Nu alle aanvragen voor een verkoopplaats op de Westfriese markt zijn afgehandeld, is er meer te zeggen over het financiële effect van de Corona maatregelen op de marktgeden:

Doordat de kramen van de weekmarkt ruimer zijn opgesteld is er minder ruimte beschikbaar voor de kramen van de Westfriese markt. Er zijn 29 vergunningen verleend ten opzichte van 2019 zijn dit er 20 minder. De leges die hiervoor in rekening zijn gebracht bedragen € 936,70. In 2019 waren deze opbrengsten € 1560,65. Het tarief marktgeden dat voor deze kramen gebruikt wordt, is aangepast naar het 'normale' markttarief (Collegebesluit b20.00479). De opbrengst marktgeden bedraagt € 4.031,-. Wanneer het Westfriese tarief gebruikt zou zijn, zou de opbrengst € 5682,50 bedragen. In 2019 bedroeg de opbrengst marktgeden € 9344,-.

Het college heeft besloten het kraamzettersbedrijf tegemoet te komen met een eenmalig bedrag van € 3.000,-. Dit bedrag wordt toegekend onder de voorwaarde dat het kraamzetbedrijf tot minimaal 1 januari 2021 haar dienstverlening continueert. Bijna 50 % van de vaste standplaatshouders maakt gebruik van marktkramen. Wanneer er geen kramen meer gezet zullen worden omdat het bedrijf ophoudt te bestaan, zullen deze marktkooplui hun waren niet uit kunnen stallen.

Omdat onduidelijk is hoe het gebruik van de kramen verder verloopt in 2020 is het totale nadeel over 2020 geschat op 13.000 euro.

2.2 Uitstel betaling toeristenbelasting 2019

Als recreatie ondernemers dit jaar failliet gaan, moeten we er vanuit gaan dat we dan het nog te af te dragen bedrag voor de toeristenbelasting 2019 niet gaan innen. Om dit risico te kwantificeren schatten we dit in op 1%. In de jaarrekening is €1,93miljoen als opbrengst toeristenbelasting verantwoord, 1% is dan dus €19.300.

2.4 BIZ-bijdrage

Op dit moment wordt ambtelijk overleg gevoerd met de BIZ vereniging over een mogelijk een voorschot op de BIZ of de mogelijkheid om een subsidie uit te keren voor dit jaar voor de activiteiten die nog wel kunnen worden uitgevoerd. Het college zal worden gevraagd om hierover een besluit te nemen.

2.5 Zorg jeugd, Wmo en doelgroepen-vervoer

Vanuit de afspraken die wij met aanbieders hebben gemaakt spreken wij over compensatie en meerkosten.

De compensatie betreft geen extra kosten omdat wij deze kosten ook zouden hebben als de zorg op reguliere wijze geleverd zou worden. Het gaat hierbij om kosten waar geen zorg tegenover staat. De cijfers in de rapportage hebben betrekking op de kosten die wij hebben uitbetaald aan compensatie. De compensatieregeling loopt af op 1 juli 2020.

Tot op heden zijn er geen meerkosten. Meerkosten zijn wel extra kosten. Meerkosten betreffen de directe kosten die noodzakelijk zijn om de gewenste zorg volgens de RIVM-richtlijnen te continueren en die onder reguliere omstandigheden niet gemaakt hoefden te worden. De brief over het in rekening brengen van meerkosten wordt binnenkort verstuurd naar de aanbieders. Het eerder versturen van de brief was niet mogelijk omdat wij moesten wachten op landelijke richtlijnen. Wij verwachten dat wij volgende maand een eerste inzicht kunnen geven in de hoogte van de meerkosten. De meerkostenregeling heeft als einddatum 31 december 2020.

2.6 Leerlingenvervoer

Regionaal is besloten om de zorgaanbieders Jeugd en Wmo en gemeentelijk doelgroepenvervoer conform de afspraken tussen Rijk en VNG te financieren voor geleverde zorg en te compenseren voor zorg die vanwege corona niet kan worden geleverd. De maatregelen die wij hebben genomen, gelden vanaf 1 maart 2020 tot 1 juni 2020. Reguliere afspraken kunnen aanbieders doelgroepenvervoer op de normale manier declareren. Wij vergoeden deze volgens het contract dat is afgesloten. Gaan afspraken niet door? Dan vergoeden wij 80% van het reguliere tarief.

De kosten van bovenstaande genomen maatregel en vallen lager uit dan regulier verwacht en kunnen zoals het er nu uitziet binnen het reguliere budget doelgroepenvervoer worden opgevangen. De Rijksoverheid en gemeenten zijn nog in overleg over een mogelijke regeling voor financiering van meerkosten die voortkomen uit de naleving van richtlijnen van het RIVM. Wij weten nog niet hoe deze eruit zal komen te zien. Omdat het binnen de reguliere begroting wordt opgevangen zullen dit vooralsnog geen extra kosten met zich meebrengen.

3 Autonom

3.1 Meer afval

Lockdown is opgeheven en er hebben aanzienlijke versoepelingen plaatsgevonden. Horeca is per 1 juni weer open. Daarmee is een einde gekomen aan het verplicht thuis eten (en daarmee meer huishoudelijk afval genereren). Dat scheelt flink. Wel levert het 'nieuwe normaal' meer huishoudelijk afval op. Over 2020 zijn er hogere afvalkosten, vermoedelijk tot een bedrag van 200.000,-.

3.2 Pachten kermis

Situatie van grote evenementen (zoals de kermis) is onveranderd gebleven. Deze blijven verboden tot er medicijnen en vaccins beschikbaar zijn. De pachtinkomsten 2020 kunnen als verloren worden beschouwd.

3.3 Schagen actief (socialleisure)

Vanuit de organisatie van socialleisure is aangegeven dat zij kampen met een liquiditeitsprobleem omdat zij schade ondervinden van de getroffen corona-maatregelen. Als gevolg van het landelijk beleid zijn de sporthallen en zwembaden niet gebruikt. Hierdoor ontstaat een inkomstenderving van zaalhuur, kantine-inkomsten en opbrengsten uit het geven van zwemlessen, aquasporten, vrij zwemmen en het gebruik van buitenbanen.

3.4 OZB, afval en riool (per 1%)

Hier geldt dat pas over na geruime tijd kan worden aangegeven wat we oninbaar hebben moeten verklaren i.v.m. faillissementen enz. Na verruiming van de maatregelen lijkt de economie weer enigszins "op te krabbelen".

3.6 Toeristenbelasting 2020

Op basis van de versoepeling is een nieuwe schatting gemaakt. Het aantal overnachtingen wordt pas volgend jaar bekend. Hierdoor zijn er nog geen werkelijk tekorten. Overigens ontvangen we een tegemoetkoming van het Rijk (maart-mei € 353.000) voor de gemiste Toeristenbelasting (zie hieronder Compensatiepakket).

3.7 Precariobelasting

Vanaf 1 juni 2020 zijn de terrassen weer open. Dus vanaf de sluiting tot deze datum is afgesproken dat er geen precario in rekening gebracht gaat worden. De uitbreiding van de terrassen is vrijgesteld van leges.

GGD en Veiligheidsregio

Zowel de veiligheidsregio als de GGD hebben via de 1^e rapportage kenbaar gemaakt welke kosten en inkomstenderving er op dit moment zijn als gevolg van de covid-19 pandemie. In het meest gunstige scenario wordt de GGD en Veiligheidsregio volledig gecompenseerd door VWS voor de gevolgen voor

Covid-19. Vooralsnog wordt er daardoor geen beroep gedaan op extra bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten. Bij de tweede rapportage zal hierover meer duidelijkheid komen.

4 Meer en minder (uitvoerings)kosten

4.1 Handhaving

Extra uren zijn in beeld, maar nog niet vertaald in geld.

4.2 Crisisteam

Extra uren zijn in beeld, maar nog niet vertaald in geld.

4.3 Extra corona uitvoeringskosten

Dit betreffen kosten voor o.a. belijning, extra (verkeers)borden, communicatie, etc.

4.4 Eenmalige uitkering personeel

Eenmalige uitkering om thuiswerken te faciliteren.

4.5 Lagere uitbetaling vergoeding reiskosten woon-werkverkeer (voordeel)

Door het thuiswerken zijn de vaste reiskostenvergoedingen voor het grootste deel stopgezet vanaf 1 mei. Op 14 juli 2020 wordt in het college een voorstel behandeld om het beleid m.b.t. de reiskostenvergoeding aan te passen.

Compensatiepakket Rijk Corona maart-mei

(bedragen x € 1.000)	Jaar 2020
Lokale culturele voorzieningen	141
Inhaalzorg jeugdwet	80
Inhaalzorg Wmo 2015	27
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	353
Participatie (WSW)	217
Voorschoolse opvang peuters	23
Totaal	841

Lokale culturele voorzieningen

De overheden zijn verantwoordelijk voor twee derde van alle subsidies aan cultuur en houden daarmee de lokale en regionale culturele infrastructuur overeind.

Met het oog op borging van de lokale en regionale culturele infrastructuur heeft het Rijk daarom € 60 miljoen beschikbaar gesteld voor de periode maart tot en met mei 2020. Deze organisaties missen nu inkomsten uit kaartverkoop en horeca, terwijl de vaste lasten doorlopen.

Inhaalzorg en meerkosten jeugdwet en Wmo 2015

Om de continuïteit van zorg voor cliënten tijdens coronamaatregelen en voor continuïteit van het stelsel nadien zijn maatregelen genomen, om cliënten op grond van de Jeugdwet en de Wmo 2015 hulp en ondersteuning te kunnen blijven bieden. Hiervoor heeft het Rijk € 46 miljoen beschikbaar gesteld.

Compensatie toeristen- en parkeerbelasting

De gemeenten worden gecompenseerd voor de dalende inkomsten uit toeristen- en parkeerbelasting voor de periode maart tot en met mei 2020.

Participatie (wsw)

Als gevolg van het coronavirus zijn de Sociale Werkbedrijven geheel of gedeeltelijk gesloten. Daardoor vallen bedrijfsopbrengsten weg waarmee (deels) de loonkosten van medewerkers worden gefinancierd. Tekorten in de exploitatie worden in de reguliere systematiek opgevangen door een hogere gemeentelijke bijdrage. Omdat de financiën van de gemeenten onder druk staan door de coronacrisis, heeft het Rijk besloten om de integratie-uitkering participatie, onderdeel Wet sociale werkvoorziening te verhogen met € 90 miljoen.

Uitkering voorschoolse opvang peuters

De decentralisatie uitkering voorschoolse opvang peuters is met € 8,3 miljoen verhoogd in verband met de (gedeeltelijke) sluiting van de kinderopvang.

Ouders/verzorgers zijn opgeroepen om de rekening voor de opvang te blijven betalen tijdens de sluiting. Daarbij is ook gecommuniceerd dat ouders een vergoeding krijgen voor het betalen van de eigen bijdrage in deze periode.

Met de eenmalige verhoging van de decentralisatie uitkering ontvangen gemeenten middelen om de eigen bijdrage van de ouders/verzorgers te vergoeden.

Er vinden nog gesprekken plaats tussen het Rijk en de gemeenten over compensatie voor de periode tot 1 juni op het gebied van o.a. veiligheidsregio, GGD, afvalinzameling en buurthuizen.

In de september circulaire 2020 van het Gemeentefonds worden nog meegenomen de compensatie voor kosten van de noodopvang voor kinderen van ouders in cruciale beroepen, alsmede de inkomstenderving voor de eigen bijdrage Wmo.

Voor de periode na 1 juni gaat het Rijk samen met de medeoverheden bekijken welke reële compensatie nodig is op basis van de hogere uitgaven en gedeelde inkomsten.

Conclusie

Ten opzichte van de vorige rapportage is per saldo het beeld van het financiële effect van de corona maatregelen verbeterd. De kosten dalen van € 1,9 mln. naar ruim € 1,4 mln. prognose 1 september. De prognose voor het einde van het jaar dalen de kosten van € 2,9 mln. naar bijna € 2,3 mln. Daarnaast is er compensatie vanuit rijk van € 841.000. Voor het onderdeel WSW en crisisteam zijn nog geen kosten opgenomen. Per saldo komt er nog € 771.000 ten lasten van de gemeente rekening bij de prognose van september. Als de beperkende maatregelen doorlopen tot het einde van het jaar gaat er nog ruim € 1,4 mln. ten lasten van de gemeente rekening.